የሰ/መ/ቁ. 18419

ይንቦት 4 ቀን 1998 ዓ.ም

ዳኞች፡- መንበረሐ ታደሰ

ዓብዱልቃድር መሐመድ

ደብታቸ ምህረቱ

መስፍን እቁበዮናስ

/ት ሃሩት መለሠ

አመልካች፡- ሐመረርቅ ቅ/ማርያም ቤ/ክርስቲያን ሰበካ ጉባዔ ጽ/ቤት

መልስ ሰጭዎች፡- 1. ቆን ምህረት ብርሃን

2. አጋፋሪ አብርሃም ታደሰ

3. ዲያቆን አስራት /ትንሣ

4. ዲያቆን ገዛኸኝ ከበደ

5. ቆን ስመኝ ደርማ

6. ዲያቆን ዓለማየሁ ሞገስ

ር

ጉዳዩ ለዚህ ችሎት የቀረበፀራል መደመሪ ደረየ /በት መ/ሰጭዎች በአመልካች ቤተክርስቲያን ስጨ መንፈሣዊ አገልግሎት ተቀጥረን ስናገለግል ከቆየን በኋላ አመልካች ሕገ-ጨ በሆነ መንገድ ከስራ ያሰናበተን በመሆንድ ስራ እንድንመለስ ይሰንልን በሚል ባቀረቡት ክስ የአዋጅ ቁ. 42/85 ድንጋጌዎችን ተፈፃሚ በማድረግ ስንብቱ ሕገ-ጨ ነ በማለት መ/ሰጭዎች ወደስራ እንዲመለሰሰውና የፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት ያፀናው ውሣኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ተፈጽሞበታል በሚል አመልካች የሰበር አቤቱታ በማቅረቡ ነ፡፡ ዩ ለሰበር ችሎት እንዲቀርብ በተሰው ትእዛዝ መሠረት መ/ሰጭዎች የአመልካች አቤቱታ ደርሷቸ መልስ ሰሲሆን አመልካችም የመልስ መልስ እንዲያቀርብ ተደርጓል፡፡

በጉዳዩ በዚህ ችሎት መታየት ያለበት የሕግ ነጥብ በአዋጅ ቁ.42/85 አንቀጽ 3(3)(ለ) መሠረት የሚኒስትሮች ምክር በት ለው የሚችለው ደንብ የኃይማኖት ተቋማት መንፈሣዊ አገልግሎት ከሚሰ ሰራተኞቻቸ ጋር ላቸን ስራ ይንኙቶችም ለ ምር ችላል? ይስ አይችልም? የሚለው በመሆኑ ችሎቱም ነጥቡን መርምሯል፡፡ አዋጅ ቁ.42/85 በአዋጅ ቁጥር 377/96 የተሻረ ቢሆንም ነጥቡን በሚመለከት ሁለቱ አዋጆች አንድ ዓይነት ድንጋጌዎች የያዙ በመሆኑ ችሎቱ የአዋጅ ቁ. 42/85 ድንጋጌዎች መሠረት አድርጎ በተጠቀሰነጩብ ላማው የሕግ ትርጉም ለአዋጅ ቁ. 377/96 ንጋጌዎችም አግባብነት ያለነ፡፡

ይህ ችሎት በዚህ ጉዳይ የሕግ ትርጉም ለሚሰጥበት ከላይ ለተመለከተነጩብ ቀጩተኛ አግባብነት ያለው የአዋጅ ቁ. 42/85 አንቀጽ 3 ነው፡፡ ይኸው አንቀጽ አዋጁ በንዑስ አንቀጽ 2 ከተመለከቱት በቅጥር ላይ ከተመሠረቱት የስራ ይንኙቶች በሰራተኛና በአሰሪ መካከል በሚደረግ በቅጥር ላይ በተመሠረተ የስራ ግንኙነት ላይ ተፈፃሚ እንደሚሆን ይደነግጋል፡፡ የኃይማኖት ተቋማት መንፈሣዊ ተግባር ከሚያከና ሰራተኞች ጋር ያላቸስራ ይንኙነት አዋጁ ተፈፃሚ እንደማይሆንባቸ- በአንቀጽ 3(2) ከተዘረዘሩት የስራ ግንኙቶች -ስጥ ያልተካተተ ሲሆን ይልቁንም የአዋጁ አንቀጽ 3(3)(ለ) ኃማኖት ይም የበጎ አድራጎት ድርጅቶች በሚመሠርቱት የስራ ግንኙነቶች ላይ አዋጁ ተፈፃሚ እንዳይሆን የሚኒስትሮች ምክር ቤት በደንብ ለስን ይችላል በሚል ይደነግጋል፡፡ የስር ፍ/ቤት ጉዳዩን በአዋጅ ቁ. 42/85 መሠረት ለማት ካነሰው በአንቀጽ 3(3)(ለ) መሠረት የተጠቀሰት ርቶች በማመሠረቱት ስራ ይንኙነት አዋጁ ተፈፃሚ እንዳይሆን የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ እስካላረስ ርቶቹ በማመሠረቱት ስራ ይንኙነቶች ላይም አዋጁ ተፈፃሚ

□ሆናል በማ□ ነ□-፡፡ ይህም በስር ፍ/ቤት ለአንቀጽ 3(3)(ለ) □ተሰ□ው ትርጓሜ የሚኒስትሮች ምክር ቤት የኃይማኖት ድርጅቶች መንፈሣዊ አገልግሎት ከሚሰ□□ ሰራተኞቻቸ□□ ጋር ባላቸ□□ □ስራ ይንኙነቶች ላይ የአዋጅ ቁ. 42/85 ተፈፃሚ እንዳይሆን በደንብ ሊ□ስን ይችላል የሚል ድምዳሜን መሠረት ያደረገ መሆኑን መገንዘብ ይቻላል፡፡ ይህ አተረጓጎም የሕጉን መንፈስ ተከትሎ የተሰጠ መሆን አለመሆኑን ለመመርመር የአሰሪና ሰራተኛ አዋ□ □ማሽ□ናቸ□□ን □ስራ ይንኙ□ት ደ□□ያች መመልከት የግድ ይላል፡፡

የአሰሪና ሰራተ□ አዋጅ የስራ □□ል ስለማ□መሰረትበት ሀ□□ታ □ስራ ውሉ ስለሚቆይበት ጊዜ፤ የሰራተኛውና የአሰሪ□□ መብትና ይ□ታ □ስራ ይንኙ□ት ስለማ□ረጨብቶ□□ ውስን ሁኔታዎች፣ የስራ ውሉ ሕጋዊ ወይም ሕገ-□ጨ በሆነ መንዴ□ በሚቋረጥበት ጊዜ ስለሚከተሉ ውጤቶች የሚያነግጉ ድንጋጌዎች የያዘ ሆኖ ይታያል፡፡ በአጠቃላይ ሕጉ ከአሰሪና ሰራተ□ ይንኙ□ት ጋር ተ□□ኘነት □ላቸ□- ጉዳዮችን በአንዳንድ ሁኔታዎች ከሚያጋጥሙ ልዩ ጉዳዮች በቀር አካቶ የያዘ መሆኑን መረ□ት □ችላል፡፡

ከላይ የተመለከቱት ከአሠሪና ሠራተ□ ይነኙ□ት ጋር ተ□□ኘነት □ላቸ□- ነጥቦች መንፈሣዊ አገልግሎትን በሚመለከት □ኃ□ማኖት ተ□ማት በማ□መሠርተ□□□ □ሥራ ይንኙ□ቶች □□ስጨም □ማ□ሰ□በ□ሆንም በለ□□ች □ስራ ይንኙነቶች ከሚያጋጥሙበት አኳኋን ለየት ባለ መንገድ የሚያጋጥሙ ሁኔታዎችም አሉ፡፡ ምክንያቱም በአንድ የኃይማኖት ተቋም □□ስጨ ለ□መሠረት □ማ□ል □ተለ□□ □ሥራ ይንኙት በመኖሩ ነ□-፡፡ በአንድ በኩል የሚሠጡት አገልግሎት ድርጅቱ ከሚከተለ□- እምነት ጋር ቀጥተ□ ይንኙ□ት □ለ□-ና ከእምነቱ ጋር ተነጥሎ ሊታይ የማይችል ሠራተኛን፤ እንደ ቄስ፣ ካህን፣ ዲያቆን ወዘተ ያሉ ሰ□ሆን በለ□ በኩል ደግሞ የሚሠጡት አገልግሎት ከእምነቱ ጋር ያልተቆራኘ እንደ ሂሣብ ሠራተ□፣ የንብረት ክፍል ሠራተ□፣ የስታትስቲክስ ሠራተ□ ወዘተ አሉ፡፡ በመሆኑም የሃይማኖት ሥራውን ከሚሠሩት ሠራተኞች ጋር የሚኖሣ□- የአሠሪና ሠራተ□ ሁኔታ ከሌሎቹ ሠራተኞች ጋር ከሚኖሣው የተለየ ነው፡፡ ቀጥተኛ የሃይማኖቱን ወይም መንፈሣዊ ስራ የሚሠሩትን ሠራተኞች ስንመለከት የስራቸው ፀባይ የኃይማኖት ተቋሙ ከሚከተለው እምነት የሚመነጭና ከእምነቱ ጋር ጥብቅ ትስስር ያለው በመሆኑ መንፈሣዊ አገልግሎቱን ለመስጠት ብቁ ሆኖ ለመገኘት መማ□ት □ማ□ብቸ□□ ነጻኖች፣ ለምን ያህል ጊዜ አገልግሎቱ ላይ መቆየት እንደሚችል፣ የኃይማኖቹ እና የመንፈሣዊ አገልግሎት ሠጪ□- መብትና ግዴታ አገልጋዩ መንፈሣዊ አገልግሎቱን እየሠጠ እንዲቀጥል የሚያደርጉ ሁኔታዎች አገልጋዩ አግባብ ባልሆነ መንገድ አገልግሎቱን እንዳይሠጥ በተደረገ ጊዜ የሚከተሉት ሁኔታዎች እና ሌሎች በስራ ግንኙ□ቱ ለ□ሱ የሚችሉ ጉዳዮች እያንዳንዱ የኃይማኖት ተቋም ከሚከተለ□- እምነት ጋር የተያያዙ ናቸው፡፡ የመንፈሣዳዊ ስራ ግንኙ□ቱ □ማ□ስነሣቸ□- የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳዮች ከእምነቱ ተነጥለው የሚታዩ ባለመሆናቸ□□ በስራ ይንኙ□ቱ □□ስጨ□ልቃ መግባቱ በእምነት ውስጥ ጣልቃ መግባትን ያስከትላል፡፡

በሌላ በኩል ግን ከእምነቱ ጋር ተያያዥነት □ለ□-ን ሥራ የሚሠሩ ሠራተኞች ከድርጅቱ ጋር የሚኖራቸ□□ ይንኙ□ት ለ□ስነሣ □ማ□ለ□- ጉዳዩ ከእምነቱ ጋር የማይያያዝና ይልቁንም በማን□□-ም የአሠሪና ሠራተኛ ጉዳይ ከሚነሱ ሁኔታዎች የተለየ አይደለም፡፡

ከላይ እንደተመለከተ□- የመንፈሣዊ የስራ ግንኙ□ቱ □ማ□ስነሣቸ□□ ሀ□□ታዎች ከኃይማኖቱ ተነጣጥለ□□ ለ□ታዩ □ማ□ችለ□ በመሆናቸ□□ □ሥር □/በ□ ለተ□ቀሰው አንቀፅ በሰ□ው ትርጉም የሚኒስትሮች ምክር ቤት የመንፈሣዊ ስራ ይንኙነትን በሚመለከት ሕግ የሚያ□ጣ ከሆነ በኃይማኖት ጉዳዮችም ጣልቃ መግባቱ ይሆናል ይህ ደግሞ የኢ.ፌ.ዲ.ሪ ሕገ-መንግሥት አንቀት 11 "መንይሥትና

ኃ□ማኖት □ተለ□ዩ ናቸ□-፤ መንግሥት በኃይማኖት ጉዳዮች ጣልቃ አይገባም" በማለት ከተደነገገ□□ ጋር □ማ□□ □ሆናል፡፡ ነገር ግን የሃይማኖቱን ሥራ ከሚሠሩት ሠራተኞች ውጪ ያሉና በሃይማኖት ተቋም ከሚሰሩ ሰራተኞች ጋር ያለ□□ □ሥራ ይንኙ□ት □ማ□ስነሳ□□ ዴ□□ ለ□ው የአሠሪና ሠራተ□ ይንኙነት ከሚያስነሳ□- ጋር ተመሣሣይ በመሆኑ የሚኒስትሮች ምክር ቤት በኢ.ቁ.42/85 አንቀጽ 3(3)(ለ) መሠረት ሊያወጣ የሚችለው ደንብ እነዚህን ሠራተኛን በተመለከተ እንጂ መንፈሣዊ አገልግሎት ለመስጠት ከኃይማኖት ተቋማት ጋር የሚያደርጉትን ግንኙነቶች የሚጨምር ሊሆን አይችልም፡፡

በመሆኑም ደንቡ እስካል□ጣ ድረስ የአዋጅ ቁጥር 42/85 በመንፈሣዊ የሥራ ግንኙ□ቶች ላ□ም ተ□ቋማ□□ሆናል □ማ□□□ ትርጴም □ሕይ መሠረት □ለ□□□□ሆናል፡፡

ከፍ ሲል በተዘረዘሩት ምክንያቶችም ማን□□-ም የሥራ ክርክር ሰሚ አካላት መንፈሣዊ የሥራ ግንኙ□ቶች ተመስርቶ □ማ□ሱ ክርክሮች በአ/ቁ. 42/85 መሠረት አይቶ ለመ□ሰን ሥል□ን □ለ□ቸ□□ ሲሆን ክርክሮቹ የኃይማኖት ተቋማቱ በማ□ራቸው አለመግባባቶች በሚፈቱበት መንገድ የሚታዩ ናቸው፡፡ ይህ ችሎትም የስር ፍ/ቤት በዚህ ጉዳይ በታየ□□ □ሕይ ነጨብ □ሰ□ው የሕግ ትርጉም መሠረታዊ የሕግ ስህተት ያለበት ሆኖ አግኝቶታል፡፡

□□ሣ ኔ

1/ □ፀ/መ/ድረየ □/በ□ት በመ/ቁ. 13549 ህ□ር 24 ቀን 1997 □ሰ□□□ ውሣኔና የፌ/ከፍተኛ ፍ/ቤት በመ/ቁ. 35562 ጥር 17 ቀን 1997 ዓ.ም የሰ□ው ትእዛዝ ተሽሯል፡፡

2/ ይሬ ቀኙ □ጨ.ና ኪሣራቸ□□ን □□ራሣቸ□□ን □ቻለ□፡፡

መዝገቡ ተዘግቷል፡፡ ይመለስ፡፡

የማይነበብ አምስት ዳኞች ፊርማ አለበት፡፡

ተ.□

ቤተሰብ